

ԲԱՐՍԵՂ ՎԲԴ. ԲԱՅԵԼՈՆՅԻ. — 1745ին, ուխտաւորութեամբ կ'այցելէ Ս. Յակոբ վանքը:

ԲԱՐՍԵՂ ՎԲԴ. ԲԱՂԻՇԵՅԻ. — Կը կոչուի նաև Անդեցի կամ Սաանեցի, աշտկերտ Արապիան վրդ. ի և յաջորդը. (ՌՄԷ=1608)ին, ուխտաւորութեամբ կ'այցելէ Ս. Յակոբի վանքը, որուն պարտուց վճարման համար, մեծ հոգածութիւն կուեննայ Արահու քաւած Վարազեցի Մարտիրոս վրդ. ին հետ: Բարսեղ վրդ. ուսուցիչն էր Վանցի Չաքարիա կաթ. ին: Գրիգոր վրդ. Գարանազցին իր ժամանակագրութեան մէջ (էջ 390) Բաղիշեցի Բարսեղ վրդ. ը կը կոչէ անկազովելի փիլիսոփայ. ասոր յորդորումով խօսա կատակն Բաղիշեցի և Վանեցի խօսակետ ևս առատ նուէրներով Ս. Յակոբի պարտքը կը վճարեն (Մաւարան էջ 667): Ան Ս. Յակոբի վանքին կը նուիրէ Աստուածաշունչ մը, (ՄՁ. Թ. 139) որուն յիշատակարանէն կը հասկցուի թէ Ամգայ արքայս. Բարսեղ վրդ. այս ձեռագիրը ՌՀԱ. (= 1622) թուին սկսած և վերջացուցած է 9 ամիսէն: ՌՁԱ. (= 1632) թուին կրկին անգամ երուսողէմ այցելած ժամանակ հետը կը բերէ զայն, և յիշատակ կուտայ Ս. Յարութեան և Ս. Յակոբի, Գրիգոր հայրապետի առաջնորդութեան ժամանակ: Բարսեղ վրդ. նոյն ձեռագրին յիշատակարաններէն մէկուն մէջ իր մասին կուտայ հետեւեալ տեղեկութիւնները. «ես Բարսեղ նուստա անուամբ և եթ վարդապետ, սեփական կայիւ արծրունի, ի գեղջէն Մարմանդու, վերստեսուէ վանացն Ղազարու յորջորջեալ Մշու սր. առաքեալք. և առաջնորդ մայրաքաղաքին Համիթայ, յամի Ռ. երրորդի, ՁԱ. թուին (= 1632) եկի ի սր. և աստուածակոխ քաղաքս երուսողէմ. և բերեալ եղի զսր. աստուածային Ածաշունչ գիրքս յիշատակ ինձ և ծնողայ իմոց, ի սր. Յակոբ և ի սր. Յարութիւն յորում ժամանակի էր աթոռակալ և Առաջնորդ տէր Գրիգոր արքեպս. սր. երուսողիմայ»: Ուրիշ մանրամասնութեանց համար տեսնել նոյն ձեռագրին յիշատակարանը: Ձեռագրին գրիչն է Մինաս, տեղը Համիթ, ստացողը սոյն Բարսեղ արքեպսը. (Մապ. Յուց. տետր ԺԲ. էջ 936-37): Ձեռագիր տեղաբնակի մը յիշատակարանին համաձայն, Բարսեղ վրդ. ինքն ըլլալով անոր ստացողը կը նորոգէ զայն 1630ին (Էջմ. Յուց. Թ. 295):

Բարսեղ արքեպսին հայրն է՝ Ապուհար, մայրը՝ Ելիկ, աւագ եղբայրը միս. Ապսուլ «որ է պատճառ ուսման իւրոյ» և 47 տարի է ճշնաւոր. երկրորդ եղբայրը՝ Մախաուս. անոր որդիքը՝ Գրի-